

21. maj 2020

Erik Jensen

UPA2020/38

Kommunik aaqqissuuseqqinneq nalilersortariaqalenera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen)

Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqalu C. Jerimiassen Atassut, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarpoq, kommuunik aaqqissuuseqqinnerup nalilersuisoqarnissaa pillugu. Siunnersuuteqartorlu Siumumiik qujassuteqarfigiumavarput, imaattumillu oqaaseqarfigissallutigu.

Kommunit nammieersinnaassusiat Siumup aallartinnerminiilli ataqqisaraa aammalu taamaaginnarnissaa sulissutiguassallugu. Siumup anguniagaraa kommuunit aningaasarsiornikkut aammalu suliassatigut nammieersinnaassusiat ineriartortinneqartuassasoq, kommunit qanimut pilersaarusoqatigalugillu suleqatiginerisigut.

Ilisimaneqartutuut kommunit 18-iusimasut sisamaannangortinneqarnikuupput 2018-imili Qaasuitsup kommuniata avinneqarnera aallaavigalugu maanna kommunit tallimangornikuullutik. Tamannalu ilaatigut Qaasuitsup kommunerisimassaani innuttaasut taasitinneqarneratigut suliaalluni. Siumumiillu isumaqarpugut innuttaasut oqartussaaqataanerata ataqilluinnaratsigu aammalu suliame aallaaviit ilagilluinnarmassuk kommunit tallimangorsimanagerat iluatsissimasutut oqaatigisariaqartoq, naak soorlu sulisoqarnermut aammalu aningaasaqarnermut tunngasunik unammillernartunik peqarsimasaraluartoq.

Siumumiit arajutsisimangilarput innuttaasorpasuit kommunitoqqat aggulunneqarsimanagerat pillugu imminnut malersuutilersinnaasanagerat. Soorlu assersuutigalugu Narsarmiut ilaat isumaqartarput kommunerisaminni Qaqortoq kisiat pineqarpallaartoq, Qeqqata Kommuniani Maniitsormiut ilarpasui isumaqartarput Sisimiut kisimi ineriartortinneqartoq – tamannalu aamma oqallisissiamik saqqummiussaqtarput ilaatigut aallaqqaasiinnermini aamma aallaqqaasiutigivaa. Taamaattumik Siumumiik isumaqarpugut kommunini innuttaasut imminnut pisuuteqattaannernut imaluunniit kommuunitoqqanut **uteqqinnissamut** nukitik atussangikkigut. Illuatungaani nukigut kommuunit nukittorsartuarnissaannut suleqatigiinnerunissamullu atortariaqapagut kiisalu akisussaafiit qitiusumiik kommuuninut nussornissaat annerusumik sulissutigisariaqarpoq.

Siumumiit isumaqarpugut siunertat makku ilaatigut **annertunerujussuarmik** sulissutigineqartariaqartut:

- Nunatsinni najugaqarfiit tamarmik ineriartortinneqarnerat naligiimmik periarfissaqartitaanissaat annertunerpaaffimmiittariaqartoq.
- Nunatsinni tamatta aamma nunaqarfippassuarni ullumikkormit pitsaasumik atugassaqartariaqarput.
- Kommunini kiffaangissuseq, suliffissaqarneq aningaasatigullu naligiinnerusumik ineriartorsinnaanissaat anguniarlugu sulissuteqassaagut.

- Piniarnermi aqutsiviit aggulunneqarsimanagerat, soorlu assersuutigalugu umimmanniarnermi kommuuninut akisussaaffinngortinneqartariaqarpoq. Kommunimmi tassaammata piffiminni ilisimasaqarnerpaat. Tamakkua qitiusumiik Nuummiik aqunneqarnerujussuat allanngortinneqartariaqarpoq, **kommuunit nukittorsarnerisigut. Tassa kommuunit killeqarfiisa avataat eqqarsaatigalugu.**
- Sanaartornermi aningaasaliissutaasartut kommuuninut nuunneqartariaqarput, qitiusumiik aqutsinerujussuaq annikillisinniarlugu. Kommuunit nalunnginnerpaajuaat sumi sunillu pisariaqartitsinerpaallutik. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat allaffissuani atorfilittat aqutsinerujussuat annikillisinneqartariaqarpoq.
- **Atorfiit qaffisinnerusumik inissisimasutut taaneqartartut sinerissamiissinnaanissaat annerusariaqarpoq.**
- **Allaffissornerujussuaq appartinneqartariaqarpoq**
- KANUNUPE qanimut suleqatigalugu tamat oqartussaaqataanagerat, akisussaaffiillu annerusut nunaqarfinni aqutsisunut tunniunneqarsimanagerat pillugu kiisalu nunaqarfinni annerusumik ineriartortitsinerit sanaartornerillu ingerlanneqarnissaat pillugit Nuummi 2017-imi nunaqarfiit ataatsimeersuartinneqarsimanagerat nalilersorneqarlunilu ingerlanneqartariaqarpoq.

Saqqummiussisulli oqaaseqarnermini Kangiata (tassa tunup) immikkut kommuninngornissaanut atatillugu Siumumiit oqaatigissavarput uagut kommuunit maannatut aggulunneqarsimanagerat ataqqigatsigu. **Kisiannili Siumumiik ersarissumik oqaatigissavarput kommunit aggulunneqarsimanagerat pillugu nalilersuiarnissaq ammaffigatsigu.** Allanngortinneqartariaqassappatali kommuunit minnerunngitsumillu innuttaasut qanimut oqalliseqatiginerisigut pitsaaqutit aammalu pitsaanngequtit oqallisiginissaat pingaartikkatsigu. Siumumiilli innersuussutigissavarput 2015-imi kommuunit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartunut nalunaarusiaq agguanneqarsimasoq. **Siumumiilli ilisimalluarparput sinerissami inoqarfiit imminnut avinngarusimasumik inissisimasut aamma inooriatsimikkut kiisalu oqaatsimikkut kultur-ikkullu assigiinngissuteqartut.**

Naggataatigut Siumumiit kaammatuutigissavarput Kommuuninut akisussaaffiit nuunneqarsinnaasut sukanerusumik aqutissiuunneqarnissaat pillugit kommuunit oqaloqatigineqassasut. Kommunimmi tassaammata innuttaasunut qanimut sullitaqarlutillu ilisimasaqarnerpaat.

Taamatut oqaaseqarluta oqallisissiaqartoq Siumumiit qutsavigaarput.